

1. Obiekt:

BUDYNEK SZPITALNY - ODDZIAŁ ZAKAŻNY

2. Czas powstania

1914-19 r.
1927-29 r.

3. Miejscowość

ŚWINOUJŚCIE

4. Adres **Świnoujście, p-ta 72-600**
ul. Wyspiańskiego 34a

nr działki **556, obr. 4**

nr hipotecz. **KW**

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **Świnoujście**

gmina **Świnoujście**

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Swinemünde (do 1945 r.)
(Heysestrasse 35)

7. Przynależność administracyjna
przed 1.I.1999 r.

województwo **szczecińskie**

gmina **Świnoujście**

8. Właściciel i jego adres

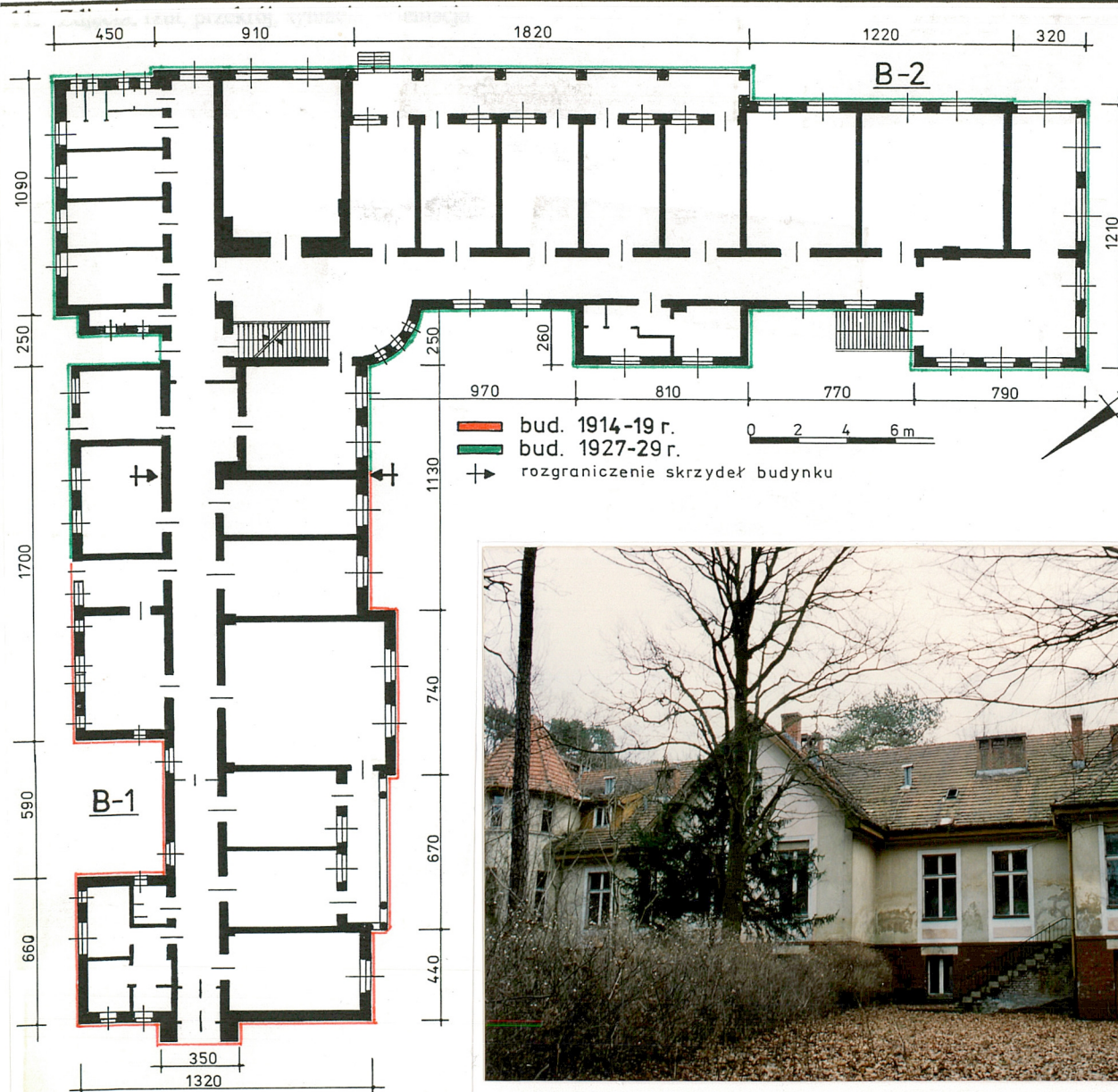
Gmina Miasto Świnoujście
ul. Wojska Polskiego 1
72-600 Świnoujście

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr **A-317** data **13.07.2007**

Ewidencjonowany budynek (**oddział zakaźny**) został wzniesiony w dwóch etapach budowy szpitala miejskiego w Świnoujściu, tj. w l. **1914 - 1919 r.** i **1927-29 r.** Projekt budowlany obu części budynku szpitalnego opracował miejski architekt i budowniczy Reimers. W l. 1912-13 powstała dokumentacja architektoniczna skrzydła północnego, do której wprowadzono niewielkie poprawki (głównie w rozplanowaniu wnętrza i instalacji – usunięto piece ogrzewcze) w 1914 r., przed przystąpieniem do prac budowlanych.

I. Etap

Budowę rozpoczęto w maju 1914 r. i ukończono – w stanie surowym - w październiku 1914 r.; obiekt odnotowany jest już na planie miasta z 1914 r. Od kwietnia 1915 r. trwały prace instalacyjne (elektryczne, wod.-kan., c.o., itp.) Prawdopodobnie jeszcze w następnych latach obiekt był doposażony, co mogło wynikać z ograniczeń i opóźnień okresu I wojny światowej. Oficjalne otwarcie szpitala (na 100 łóżek) nastąpiło 01.10.1919 r.

II. Etap

Na przełomie 1927/28 r. powstał projekt (również autorstwa Reimersa) rozbudowy oddziału zakaźnego (Absonderhaus), do którego planowano dostawić skrzydło południowe, a także zespolic dachy ze wspólną przestrzenią strychową. Wg założeń miał powstać budynek na ok. 30 łóżek, o łącznym koszcie ok. 50.000 RM. Prace budowlane ukończono jesienią 1928 r., a otwarcie nowego oddziału nastąpiło w styczniu 1929 r., przy czym koszt całkowity wyniósł aż 110.000 RM.

Powstanie oddziału zakaźnego należy wiązać z nowoczesnym podejściem do leczenia chorób zakaźnych (w tym gruźlicy) w specjalnie do tego przystosowanych pawilonach, o wysokim poziomie wyposażenia, z zapleczem socjalnym i technicznym, leżakowniami.

c.d. wkładka nr 1

Orientacja

Historyczny zespół szpitalny w Świnoujściu (poprzednio szpital wojsk radzieckich) zlokalizowany jest w północnej części miasta, bezpośrednio po południowej stronie dzielnicy nadmorskiej i w sąsiedztwie dawnych koszar wojskowych (ob. Urząd Miejski). Działka szpitalna rozplanowana w kwartale wyznaczonym przez ul. Wyspiańskiego, Matejki, Moniuszki i zamknięta od pñ.-wschodu parkiem miejskim (ze stadionem). Działka (nr geod. 556, o pow. ok. 3,5 ha) wieloboczna, wygradzona: metalową siatką (w ramach), metalowym płotem oraz ogrodzeniem z płyt betonowych; wjazd od pñd.-zachodu (z ul. Wyspiańskiego - nr 34) przez 2-skrzydłową bramę. Teren wyraźnie pofałdowany, z nieckami w części frontowej oraz znacznym wzniesieniem (wzgórzem) od pñn.-wschodu. Na froncie zespołu szpitalnego założony park krajobrazowy, rozdzielony dwoma drogami dojazdowymi, a w głębi działki ulokowane budynki szpitalne, wyraźnie oddalone od dróg okalających działkę.

Ewidencjonowany budynek **oddziału zakaźnego [B]** posadowiony we wschodniej części zespołu szpitalnego, na niewielkim wzniesieniu terenu; skrzydło południowe bezpośrednio przy granicy działki. Obiekt oddalony ok. 20 m na pñd.-wschód od prawego skrzydła głównego budynku szpitalnego [A] i ok. 110 m na wschód od głównej bramy wjazdowej. Teren wokół budynku wyraźnie pofałdowany, ze skarpami od wschodu i północy; alejki utwardzone – asfaltowe i betonowe. Wokół budynku rosną pojedyncze drzewa liściaste i iglaste i liściaste, liczne podrostry, zaś alejki obsadzone krzewami – głównie śnieguliczka.

W opisie przyjmuje się następującą numerację skrzydeł budynku:

B-1 (część północna z 1919 r.)

B-2 (część południowa z 1929 r.)

Materiał, technika, konstrukcja:

Posadowienie: na ławach fundamentowych, zagłębionych w grunt na ok. 100 cm poniżej poziomu posadzki. Cokół architektonicznie wyodrębniony, ceglany, o zróżnicowanej wysokości (od 40 do 300 cm), niwelujący spadek terenu w kierunku południowym i wschodnim. W części B-1 cokół licowany klinkierem (w układzie główkowym) i zwieńczony cegłą w układzie główkowym na zrąb. W części B-2 cokół o wiązaniu krzyżowym, zwieńczony cegłą w układzie główkowym na zrąb; całość malowana farbą elewacyjną.

Ściany: obwodowe (fot. 1-4, 9-12) murowane z cegły ceramicznej (wiązanie krzyżowe), o przekroju w przyziemiu 40-45 cm (w tym ryzality i skrzydła), pokryte lekko nakrapianym (porowatym) tynkiem o szarej tonacji. Kolumny i filary (fot. 6, 14-15) również ceglane, z wyprofilowanych kształtek i tynkowane. Otwory okienne i drzwiowe w większości z prostymi i ceglanymi nadprożami, ceglane; jedynie główne drzwi w części B-1 (w ścianie pñn.-zachodniej) z pełnotukowym nadprożem – fot. 5. Ściany facjatek przy wieży drewniane, odeskowane.

Ściany wewnętrzne również murowane, o zróżnicowanych przekrojach: ok. 40 cm – traktowe, ok. 30 cm – poprzeczne i 6-12 cm w pom. sanitarnych. Ściany tynkowane na gładko, malowane farbami klejowymi i emulsyjnymi, z olejnymi lamperiami, a w pom. sanitarnych i aneksach umywalkowych wyłożone glazurą do wys. ok. 200 cm

Ściany piwnicy pod częścią B-2 murowane, ceglane, tynkowane na gładko, malowane.

Stropy: zróżnicowane. W skrzydle B-1 stropy drewniane, belkowe, z deskowym pułapem, tynkowane na gładko i malowane, izolowane posypką glinianą; belki stropowe o przekroju 18 x 24 cm. W skrzydle B-2, nad piwnicą strop ceramiczny typu kleina; nad parterem i w ryzalitach stropy drewniane, o analogicznej konstrukcji jak w części B-1. **c.d. wkładka nr 1**

<p>14. Kubatura</p> <p>ok. 5.800 m³</p>	<p>15. Powierzchnia zabudowy / użytkowa</p> <p>1.086 m² - pow. zabudowy</p> <p>1.560 m² – pow. użytkowa</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>oddział zakaźny, izolatka</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>obiekt nieużytkowany</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.)</p> <p>Brak danych.</p> <p>Na podstawie wizji obiektu można stwierdzić, że po 1945 r.: zamurowano taras z kolumnadą w szczycie płd.-zachodnim, dostawiono dobudówkę (przy ryzalicie) w ścianie płn.-wschodniej, wymieniono większość stolarki (głównie wewnętrznej) oraz instalacje, a także wprowadzono niewielkie zmiany wnętrza w pom. sanitarnych.</p>		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Ewidencjonowany budynek oddziału zakaźnego stanowi element historycznego założenia szpitalnego, waloryzuje kompozycję architektoniczno-krajobrazową. Obiekt o pierwotnej bryle, rozplanowaniu wnętrza oraz kompozycji architektonicznej (z elementami stylizowanego wystroju) winien podlegać – łącznie z całym zespołem szpitalnym – ochronie konserwatorskiej, z zaleceniem wpisania do rejestru zabytków.</p> <p>W sensie konserwatorskim bezwzględnej ochronie winny podlegać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historycznie ukształtowana bryła, z formami dachów i dachówkowym (ceramicznym) pokryciem; - forma architektoniczna, oparta na regularnych i symetrycznych podziałach osiowych w obrębie poszczególnych segmentów; - skala i forma otworów okiennych i drzwiowych; - typ stolarki, a w przypadku wymiany nawiązanie do historycznych form; - ogólne rozplanowanie wnętrza, a ewentualne nowe podziały nie mogą ingerować w kompozycję elewacji 	
<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany, sklepienia, stropy, konstrukcja dachowa, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Ogólny stan techniczny budynku należy określić jako średnio zadowalający; obiekt od ok. 10 lat nieużytkowany, opuszczony, częściowo zdewastowany. Ubytki pokrycia (gąsiorzy i pojedyncze dachówki), orynnowania oraz przeszklenia okien powodują zawilgocenie wnętrza oraz ścian (szczególnie w narożnikach i koszach dachowych). Wnętrze zdewastowane, ze zniszczonymi instalacjami, stolarką i schodami oraz zawilgocone podczas „demontażu” instalacji wod.-kan. Ściany wnętrza z łuszczącą się malaturą i miejscami rozpulchnionymi tynkami.</p>		<p>Wskazane byłoby usunięcie przybudówki przy ścianie płn.-wschodniej oraz odtworzenie kolumnowego tarasu w szczycie płd.-zachodnim.</p> <p>Wszelkie prace budowlane przy obiekcie winny być konsultowane i uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Szczecinie.</p>	

21. Akta archiwalne, źródła ikonograficzne i kartograficzne (rodzaj, nr i miejsce przechowywania)

Akta Miasta Świnoujście, syg. 721, Archiwum Państwowe w Szczecinie.

Rejencja Szczecińska, Wydział Prezydialny, syg. I/8119

Fragmenty planów miasta z 1911 i 1939 r. – ksero z; A. Biranowska-Kurtz, Świnoujście. Studium historyczno-urbanistyczne, Szczecin 1988.

Plan zespołu szpitalnego z 1913 i 1927-35 r., ksero z Akt Miasta Świnoujście, syg. 721, Archiwum Państwowe w Szczecinie.

22. Bibliografia

Burkhardt R., Geschichte des Hafens und der Stadt Swinemünde, Swinemünde 1920.

Lesiński H., Fenrych W., Z dziejów wyspy Wolin i Świnoujście [w:] Z dziejów Ziemi Wolińskiej, Praca zbiorowa pod red. T. Białeckiego, Szczecin 1973.

Swinemünde Schicksal einer Deutschen Stadt, Hamburg 1965

A. Biranowska-Kurtz, Świnoujście. Studium historyczno-urbanistyczne, Szczecin 1988 (m-pis).

Świnoujście. Studium wartości kulturowych, oprac. D. Konopka i M. Opęchowski, Szczecin 1998 (m-pis).

Modernizacja, rozbudowa i remont szpitala po wojskach Federacji Rosyjskiej dla potrzeb szpitala miejskiego w Świnoujściu, oprac. Spółka Projektowania Architektonicznego Sadowski – Sadowska, Poznań 2002 r.

23. Uwagi różne

Nr inw. 885 B / 2004 Nr. rept. 48.652-78.452

24. Opracował: (imię, nazwisko, data, podpis)

tekst mgr Waldemar Witek – Verbum Sz-n, 01.2004 r.

plany, rysunki mgr Waldemar Witek – Verbum Sz-n, 01.2004 r.

zdjęcia, fotogr. mgr Waldemar Witek – Verbum Sz-n, 01.2004 r.

miejsce przechowywania negatywów WUOZ w Szczecinie

**KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW
PRAWA AUTORSKIEGO**

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach
(daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

6 wkładek szczegółowe

1. Miejscowość ŚWINOUJŚCIE	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) BUDYNEK SZPITALNY ODDZIAŁ ZAKAŻNY	5. Zawartość wkładki: tekst, plan sytuacyjny z 1912 i 1940 r., widok elewacji z 1912 r.
2. Gmina Świnoujście		
3. Województwo zachodniopomorskie		

c.d. rubr. nr 12

Po rozbudowie był to stosunkowo duży oddział, z różnej wielkości salami szpitalnymi (w tym z tarasami), węzłami sanitarnymi, kuchniami, gabinetami zabiegowymi.

Brak informacji o dalszych remontach, czy modernizacjach do czasów II wojny światowej. Po 1945 r. zespół szpitalny został przejęty przez wojska radzieckie, a budynek oddziału zakaźnego pełnił pierwotną funkcję, bez istotnych zmian w strukturze obiektu; jedynie dostawiono niewielką dobudówkę przy ścianie płn.-wschodniej oraz zamurowano taras (leżakownię) południową. Od 1992 r. właścicielem tego terenu jest Gmina Świnoujście, która przystąpiła do prac projektowych nad adaptacją zespołu na potrzeby szpitala miejskiego.

Ewidencjonowany obiekt to budynek murowany, o regularnym rzucie (2-skrzydłowy z ryzalitami i przybudówkami), o wyraźnie rozczłonkowanej bryle, nakryty wysokimi dachami wielospadowymi, o pierwotnej kompozycji architektonicznej (ukształtowanej w trakcie rozbudowy w 1928 r.), opartej na symetrii podziałów osiowych, ze skromnymi elementami detalu (portale, kolumny) i częściowo zachowana oraz tynkowanymi i malowanymi elewacjami. W sensie architektonicznym obiekt wzniesiony w duchu XX-wiecznego funkcjonalizmu, bez wyraźnych nawiązań historycznych – typowych dla budynków użyteczności publicznej (w tym szpitali) z przełomu XIX/XX w.

c.d. rubr. nr 13

Wieżba dachowa: pierwotna, drewniana. Nad obu skrzydłami (fot. 8, 17) konstrukcja krokwiowo-kleszczowa, z płatwiami pośrednimi i podwójnymi podporami stolcowymi. Końce krokwi wsparte zaciosami na płatwiach stopowych i osadzone w belkach stropowych, a od zewnątrz nabite ok. 150 cm przypustnice, które tworzą załamanie połaci i ok. 50 cm okap; w szczytach okapy utworzone przez wysunięte płatwie i tzw. puste wiązary dachowe, o głębokości ok. 50 cm. Poszczególne wiązary (fot. 18) stabilizowane są mieczami oraz rozporami i zastrzałami (tylko w części B-2, młodszej), a połączenie ciesielskie kołkowane lub ześrubowane (kleszcze). Elementy więźby dachowej o mechanicznej obróbce budulca, w formie regularnych kanciaków: płatwie i stolce – 14 x 16 cm, krokwie – 10 x 16 cm; w części B-2 kanciaki o nieco mniejszych przekrojach.

Nad ryzalitami konstrukcje krokwiowo-kleszczowe, z pojedynczą podporą stolcową i płatwią pośrednią, o analogicznym osadzeniu końców. Hełm wieży ostrosłupowy, z promienistym układem krokwi, osadzonych na belkowej kratownicy i stężonych – pośrodku - kleszczami. Facjaty i „wole oka” w połaciach dachowych utworzone przez półkrokwie, osadzone na kozłach lub łatach dachu.

Pokrycie: wszystkich połaci dachowych stanowi ceramiczna dachówka karpiówka, ułożona „w koronkę” (podwójnie) na deszczułkowych łatach; kalenice i naroża zabezpieczone ceramicznymi gąsiorami.

Podłogi, posadzki: dominują posadzki betonowe, wyłożone wykładzinami typu winigam lub płytki PCV; w obrębie tarasów i pom. sanitarnych – terakota.

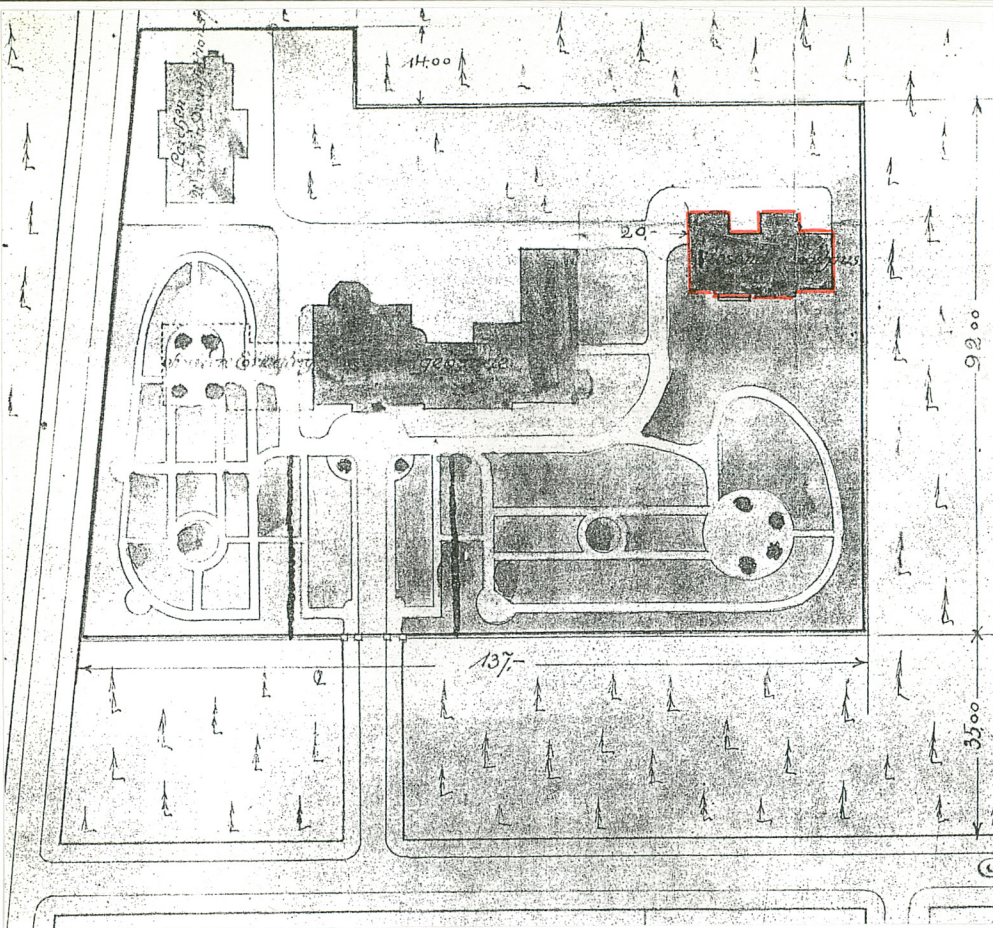
Schody: zewnętrzne betonowe i kamienne; w części B-1 kilkustopniowe schody betonowe, lane; w części B-2, przy ścianie NW schody 1-biegowe, z bloków kamiennych na ceglanej podstawie, z metalową balustradą (fot. 9.), od strony tarasu kilkustopniowe schody betonowe, z balustradą.

Schody wewnętrzne na poddasze ustawione pośrodku budynku, w przestrzeni wieży – drewniane, policzkowe, zabiegowe, pierwotnie zaopatrzone w deskową (pseudotralkową) balustradę – fot. 16. Schody do piwnicy 1-biegowe, betonowe, z poręczówką.

Stolarka okienna: typologicznie i chronologicznie zróżnicowana. Dominują okna 4-skrzydłowe, krosnowe (pojedyncze), dzielone ślemieniem (fot. 2, 9). W pom. sanitarnych, aneksach i wieży wąskie okna krosnowe, 2-poziomowe, dzielone ślemieniem. W płd.-zachodnim szczycie skrzydła B-2 zdwojone okna cztero-skrzydłowe, krosnowe (fot. 12). W piwnicy okna 2-skrzydłowe, krosnowe, z zewnętrznymi kratami. W połaciach dachowych tzw. wole oka, 3-skrzydłowe, krosnowe, dzielone słupkami – fot. 9.

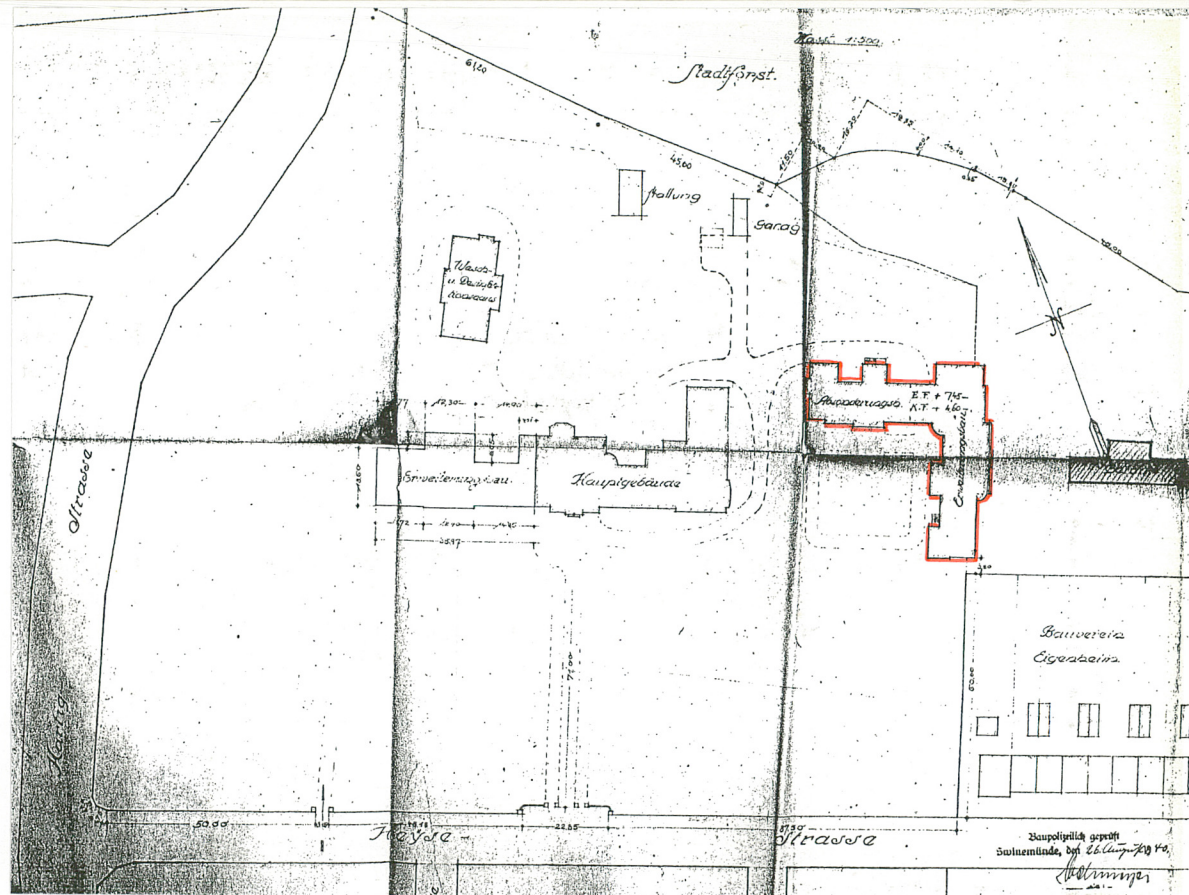
c.d. wkładka nr 2

Wkładkę założył: **mgr W. Witek, 01.2004 r.**

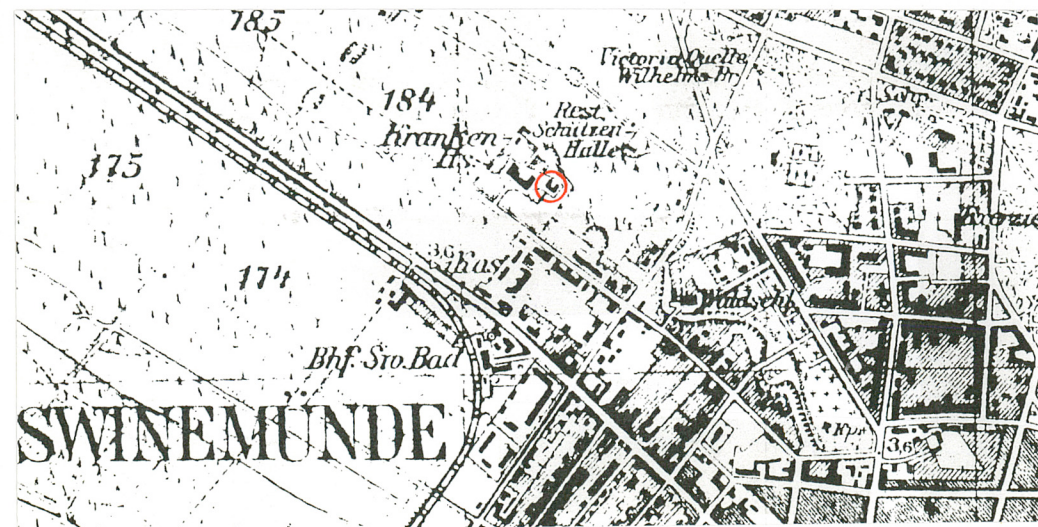
1912r.

B.

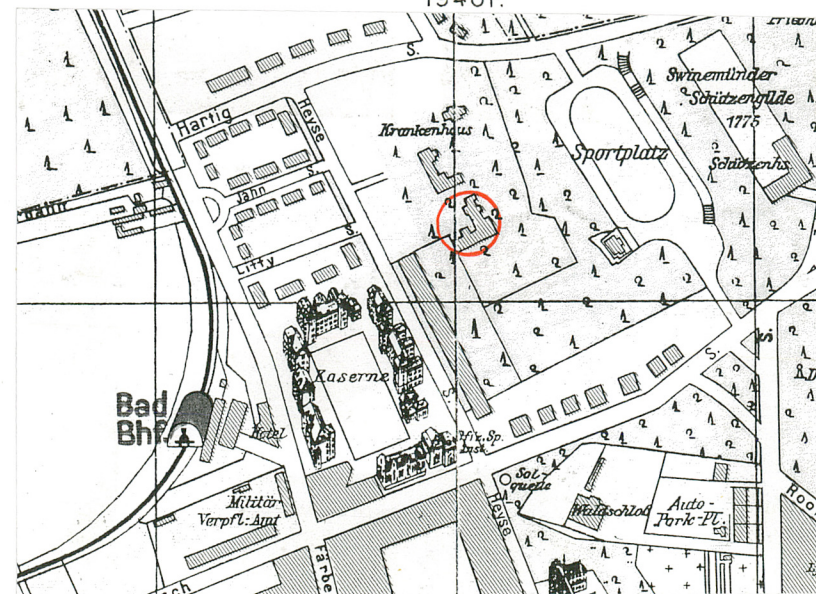
1940r.

C.

1914r.

E.

1939r.

F.

1. Miejscowość ŚWINOUJŚCIE	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) BUDYNEK SZPITALNY ODDZIAŁ ZAKAŹNY	5. Zawartość wkładki: tekst, orientacja (1914 i 1939 r.), plan sytuacyjny
2. Gmina Świnoujście		
3. Województwo zachodniopomorskie		

c.d. rubr. nr 13

Stolarka drzwiowa: również zróżnicowana. Drzwi w szczycie NW (skrzydło B-1) 2-skrzydłowe ramowo-płycinowe, na trzpieniowych zawiasach, z naświetlami i półkolistym (wielopolowym) nadświetlem – fot. 5; otwór drzwiowy ujęty prostym portalem, z pełnotukowym nadprożem oraz 2-spadowym obdaszkiem.

W przedsionku 2-skrzydłowe, płycinowe, z wysokimi naświetlami. Pozostałe drzwi zewnętrzne 1 i 2-skrzydłowe, płycinowe. Wyjścia na tarasy (fot. 6, 14) w formie tzw. wysokiego okna, 2-skrzydłowe, w całości przeszklone.

Drzwi wewnętrzne wtórne, 1-skrzydłowe, płycinowe, pełne – fot. 7.

Rzut

Obecny obrys budynku w kształcie odwróconej litery „L”, złożonej z dwóch, nieregularnych (zryzalitowanych) i wydłużonych wieloboków, połączonych pod kątem prostym, o wymiarach całkowitych: 1320 x 4290 x 4720 x 1210 x 3340 x 3230 cm. Brak wyraźnie wyodrębnionego frontu, co wynikało z wielofunkcyjności wnętrza i dwóch faz budowy obiektu. Główne wejścia do budynku umieszczone są w szczycie płn.-zachodnim skrzydła B-1 i przy narożniku zachodnim skrzydła B-2.

Pierwotny budynek (skrzydło B-1) został wzniesiony na planie wydłużonego wieloboku, zorientowanego na osi NW – SE, o wym. 920 x 2500 cm, z dwoma ryzalitami w ścianie płn.-wschodniej o wym. 410 x 660 cm i 410 x 600 cm oraz centralnym ryzalitem 740 x 100 cm w ścianie płd.-zachodniej. Skrzydło południowe (B-2) dostawiono do płd.-wschodniego szczytu pierwotnego budynku i miało również formę wydłużonego wieloboku, zorientowanego na osi NE – SW, o wym. 1210 x 4720 cm. Każda ściana skrzydła B-2 o nieregularnej linii, z ryzalitami i krótkimi skrzydłami, a miejsce połączenia obu części w formie półkola (przyziemie wieży).

Bryła

Budynek o silnie rozczłonkowanej i wielosegmentowej bryle - adekwatnej do w/opisanego planu – zróżnicowanych formach i wysokościach dachów (w tym z szerokimi okapami) oraz zróżnicowanych podziałach kondygnacyjnych.

Skrzydło północne (B-1) parterowe (h = 390 cm), niepodpiwniczone, nakryte w części korpusowej wysokim dachem wielospadowym (3-połaciowym) z „wolimi okami” oraz jednoprzestrzennym poddaszem. Wysokość całkowita wynosi ok. 900 cm, a stosunek wysokości ścian do dachu jak 4 : 5. Ryzality w formie prostopadłościanów, nakrytych dachami 2-spadowymi (ryzalit wschodni pod dachem 3-połaciowym) i niższe ok. 80 cm od korpusu.

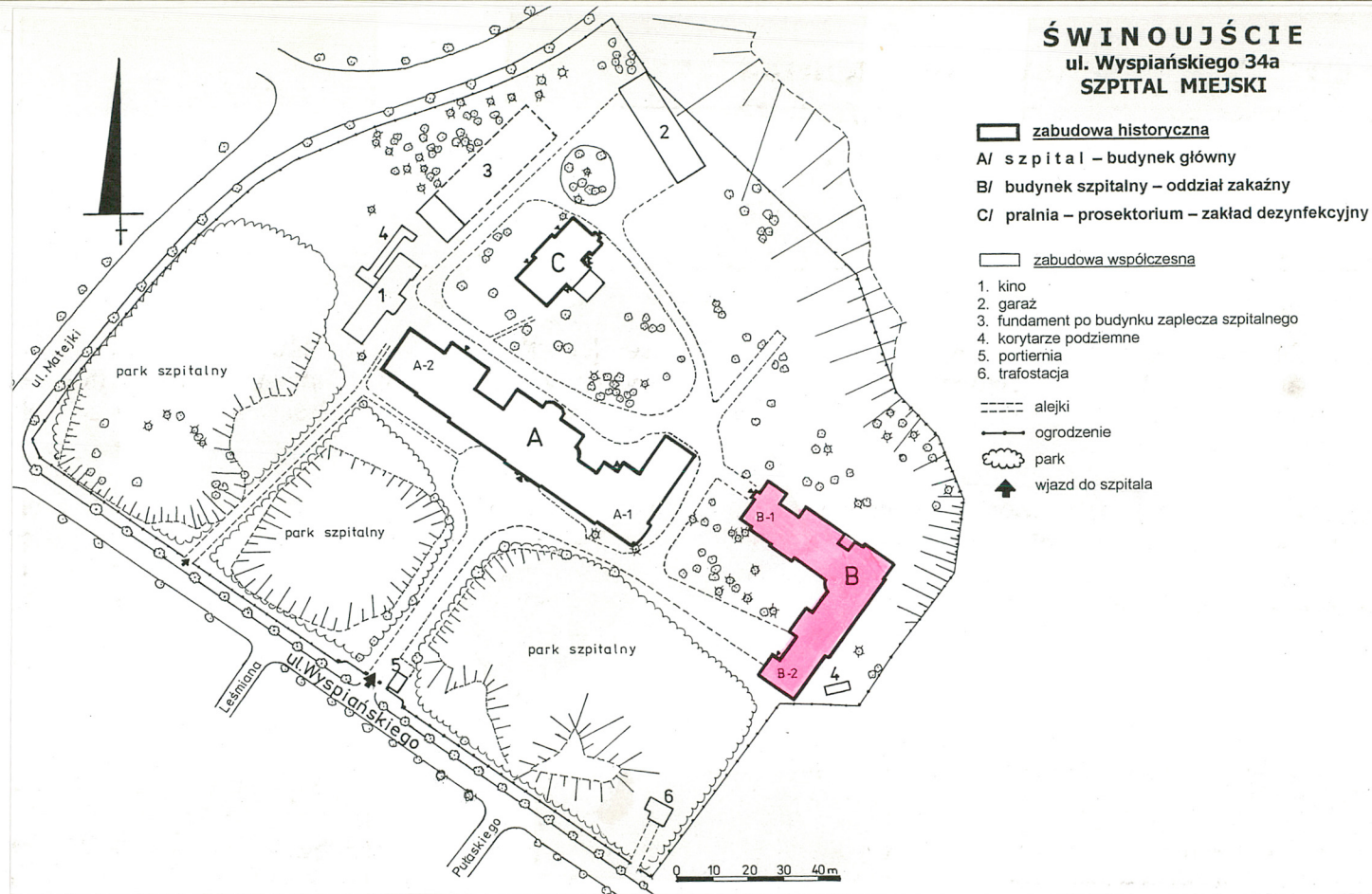
Skrzydło południowe (B-2) również parterowe, ale z częściowo użytkowym poddaszem oraz w całości podpiwniczone. Parter o wys. 390 cm, piwnica ok. 220 cm, II kondygnacja (w północnej części skrzydła) o wys. 240 cm, a reszta poddasza w formie jednoprzestrzennego strychu. Wysokość całkowita budynku zróżnicowana, z uwagi na znaczny spadek terenu: od ok. 1000 cm w części płn.-wschodniej do ok. 1200 cm w części płd.-zachodniej. Korpus nakryty wysokim dachem wielospadowym z „wolimi okami” i 1-spadowymi facjatami; ryzality z dachami 2-spadowymi (w tym o zróżnicowanych wysokościach); skrzydło zachodnie z dachem 3-połaciowym, a skrzydło wschodnie z dachem naczółkowym. Narożna wieżyczka zwieńczona hełmem ostrosłupowym, wyprowadzona ok. 100 cm ponad dach korpusu.

Elewacje

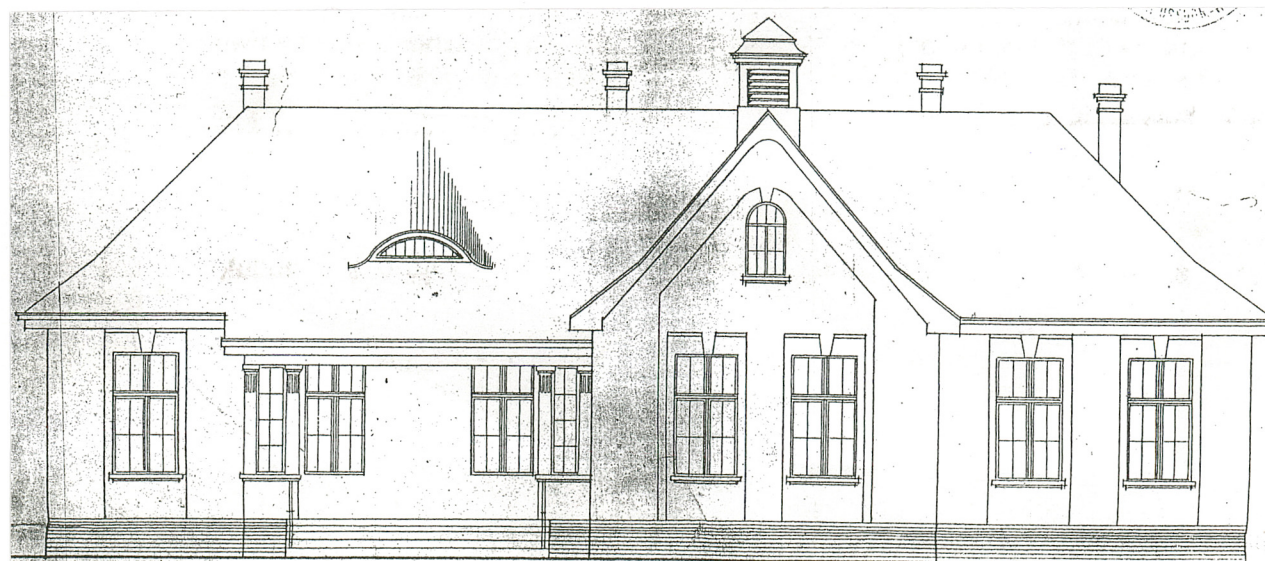
Elewacje budynku o pierwotnej (historycznej) kompozycji, ostatecznie ukształtowanej podczas rozbudowy obiektu w 1929 r., podporządkowane funkcjonalnemu układowi wnętrza. Mimo silnie rozczłonkowanej bryły i nieregularnej dyspozycji rzutu, wszystkie elewacje charakteryzują się regularnymi układami poszczególnych segmentów, z symetrycznymi podziałami osiowymi, elementami detalu architektonicznego (portale, kolumnady, opaski) oraz jednnorodnej fakturze i kolorystyce ścian. Opis elewacji z podziałem na skrzydła **c.d. wkładka nr 3**

Wkładkę założył: **mgr W. Witek, 01.2004 r.**

ŚWINOUSCIE
ul. Wyspiańskiego 34a
SZPITAL MIEJSKI

G.

D.

1. Miejscowość ŚWINOUJŚCIE	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) BUDYNEK SZPITALNY ODDZIAŁ ZAKAŹNY	5. Zawartość wkładki: tekst, foto
2. Gmina Świnoujście		
3. Województwo zachodniopomorskie		

c.d. rubr. nr 13**Skrzydło B-1**

Elewacja płn.-zachodnia (fot. 1) 3-osiowa, arytmiczna, zaakcentowana środkowym pseudoportalem (fot. 5), zwieńczonym 2-spadowym obdaszkiem. Elewacja płd.-zachodnia (fot. 2) o nieregularnej linii, 11-osiowa (pierwotnie 9-osiowa), z 2-osiowym ryzalitem oraz kolumnowym tarasem (fot. 6) w ramach 4-osiowego segmentu. Elewacja płn.-wschodnia (fot. 2-3) silnie rozczłonkowane (zryzalitowana), 15-osiowa (pierwotnie 12-osiowa), arytmiczna ale regularna w obrębie poszczególnych segmentów.

Skrzydło B-2

Elewacja płn.-zachodnia (fot. 9) o nieregularnej linii (z dwoma ryzalitami i półkolistą wieżą), 12-osiowa, arytmiczna, regularna w obrębie ryzalitów, zaakcentowana przynarozną i 2-kondygnacyjną wieżą, zwieńczoną hełmem ostrosłupowym. Elewacja płd.-wschodnia (fot. 10) formalnie 22-osiowa, segmentowa, z 3-osiowym ryzalitem oraz 10-osiowym tarasem, opiętym kolumnami (fot. 15) o wzorze zbliżonym do porządku tokańskiego. Elewacja szczytowa płn.-wschodnia (fot. 11) 4-osiowa, symetryczna, z trapezowatym (również 4-osiowym) szczytem. Elewacja szczytowa płd.-zachodnia (fot. 4) 4-osiowa, regularna; pierwotnie z przynaroznikowym, kolumnowym tarasem.

Elementami poziomego ukształtowania elewacji są: 1/ prosty (ceglany) gzyms cokołowy; 2/ wydatne (deskowe) okapy; 3/ rytmicznie rozmieszczone otwory. Podziały pionowe wyznaczają w/opisane ryzality i skrzydła oraz kolumnady przy tarasach. Wszystkie elewacje o jednolitej fakturze i kolorystyce (pokryte szarym i nakrapianym tynkiem) i skonstruowane z ceglanym cokołem oraz ceramicznym pokryciem dachowym. Otwory okienne i drzwiowe ujęte prostymi (wkłętymi) i bielonymi opaskami z pseudoklińcami; poniżej okien prostokątne płyciny z tynku, z bielonymi opaskami.

Wnętrze

Rozplanowanie wnętrza obu części budynku nie wykazuje istotnych zmian w stosunku do pierwotnych projektów, czy realizacji. W skrzydle północnym (B-1), w części płd.-zachodniej, wydzielone były różnej wielkości sale szpitalne (w tym z tarasem), a w ryzalitach znajdowały się pom. sanitarne, łazienki, pokoje dla sióstr i kuchnie. Z kolei w skrzydle południowym (B-2), w części południowej i wschodniej ulokowane były sale szpitalne (w tym w dwóch miejscach z tarasami), w ryzalicie zachodnim pokój sióstr i kuchnia, w części północnej kilka łazienek i wc, a przy klatce schodowej pracownia i gabinet zabiegowy.

W sensie formalnym wnętrza obu skrzydeł mają układ półtora traktowy, z długimi korytarzami, wytyczonymi wzdłuż ścian obwodowych oraz różnej wielkości pom. szpitalnymi - głównie po jednej stronie korytarza; obie części są w pełni skomunikowane (również w obrębie poddasza). Pośrodku budynku, przy narożniku, znajduje się obszerny holl z klatką schodową. Piwnica pod skrzydłem południowym o zbliżonym układzie (1 ½ traktowym) jak parter. Poddasze użytkowe tylko w części środkowej, z kilkoma pomieszczeniami wokół wieżyczki.

Wypośażenie

Brak. Z historycznego wyposażenia zachowały się jedynie w/w elementy architektoniczno-konstrukcyjne, tj. pseudotoskańskie kolumny w obrębie tarasów.

Instalacje

Wszystkie instalacje (elektryczna, wod.-kan., c.o., telefoniczna, wentylacyjne) odłączone, zdewastowane lub całkowicie zniszczone. Zachował się pierwotny system ceglanych kominów słupowych oraz wtórnych (metalowych) przewodów wentylacyjnych. Połacie dachu orywnowane, a na dachu zachowane przewody instalacji ogromowej.

c.d. wkładka nr 4

Wkładkę założył: **mgr W. Witek, 01.2004 r.**

1.

2.

3.

4.

1. Miejscowość **ŚWINOUJŚCIE**2. Gmina **Świnoujście**3. Województwo **zachodniopomorskie**

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

**BUDYNEK SZPITALNY
ODDZIAŁ ZAKAŹNY**

5. Zawartość wkładki:

spisy planów i fotografii, foto**Spis rzutów, planów i widoków**

A/ rzut parteru

B/ plan zespołu szpitalnego z 1912 r.

C/ plan zespołu szpitalnego z 1940 r.

D/ projekt elewacji pld.-zachodniej z 1912 r.

E/ fragment planu miasta z 1914 r.

F/ fragment planu miasta z 1939 r.

G/ plan sytuacyjny

Spis fotografii:

1. skrzydło północne (B-1) - elewacja ptn.-zachodnia
2. skrzydło północne (B-1) - elewacja pld.-zachodnia
3. skrzydło północne (B-1) - elewacja ptn.-wschodnia, widok od wschodu
4. skrzydło północne (B-1) - elewacja ptn.-wschodnia, widok od północy
5. skrzydło północne (B-1) - 2-skrzydłowe drzwi z portalem w ścianie ptn.-zachodniej
6. skrzydło północne (B-1) - fragment tarasu z kolumnadą w elewacji pld.-zachodniej
7. skrzydło północne (B-1) - korytarz, widok w kierunku drzwi frontowych
8. skrzydło północne (B-1) - wieżba dachowa, widok ogólny
9. skrzydło południowe (B-2) - elewacja ptn.-zachodnia
10. skrzydło południowe (B-2) - elewacja pld.-wschodnia
11. skrzydło południowe (B-2) - elewacja szczytowa ptn.-wschodnia
12. skrzydło południowe (B-2) - elewacja szczytowa pld.-zachodnia
13. skrzydło południowe (B-2) - narożnik zachodni z półkolistą wieżą
14. skrzydło południowe (B-2) - taras pld.-wschodni
15. skrzydło południowe (B-2) - kolumnada w obrębie tarasu pld.-wschodniego
16. skrzydło południowe (B-2) - klatka schodowa w obrębie przyziemia wieży
17. skrzydło południowe (B-2) - wieżba dachowa widok ogólny w kierunku południowym
18. skrzydło południowe (B-2) - konstrukcja więzara dachowego oraz „wolego oka”

5

c.d. wkładka nr 5Wkładkę założył: **mgr W. Witek, 01.2004 r.**Miejsce przechowywania negatywów: **WUOZ w Szczecinie**

6.

7.

8.

1. Miejscowość **ŚWINOUJŚCIE**

2. Gmina **Świnoujście**

3. Województwo **zachodniopomorskie**

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

**BUDYNEK SZPITALNY
ODDZIAŁ ZAKAŹNY**

5. Zawartość wkładki:

foto

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

1. Miejscowość **ŚWINOUJŚCIE**2. Gmina **Świnoujście**3. Województwo **zachodniopomorskie**

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

**BUDYNEK SZPITALNY
ODDZIAŁ ZAKAŻNY**

5. Zawartość wkładki:

foto

17.

18.